

Tak si tu žijeme alebo koniec závorám na hraniciach vo Vlárskom priesmyku

Väčšina z nás má ešte v pamäti rok 1989 a obdobie, ktoré nasledovalo po ňom. Najcítelnejšie nás však zasiahol 1. január 2003 vznik samostatnej Slovenskej republiky. Udalosti, ktoré tomu predchádzali vyhlásenie zvrchovanosti slovenského národa a priatie ústavy dávali tušiť, že sa pripravuje rozdelenie federatívnej republiky, ale predsa len ten vlastný okamih bol zážitkom pre všetkých. Ihneď potom však začali byť do života uvádzané i tie horšie stránky, ktoré predovšetkým pociťovali občania žijúci po celej hranici medzi SR a ČR. Objavili sa colníci, policajti a predovšetkým závory. Tam, kde sme boli zvyknutí chodiť voľne, sme zo dňa na deň museli neustále preukazovať svoju totožnosť pasmi a občianskymi preukazmi, otvárať tašky a kufre na automobiloch. Prišlo i k zmene meny a k vysporiadaniu štátnych hraníc. Autobusy a vlaky už končili iba na štátnej hranici a bolo si treba hľadať spoj, ktorým sa dalo dostať ďalej. Ešte horšie dopadli tí, ktorí chodili za prácou do inej republiky, ako mali pobyt. Okrem toho, že začali problémy s cestovaním, bolo nutné si zamieňať i peniaze. A pretože padol i zbrojársky a obuvnícky priemysel, hľadali si postupne prácu vo svojich republikách.

Je nutné v tejto súvislosti poznamenať, že toto obdobie malo za následok aj pokles vzájomných kontaktov na oboch stranach hranice, a to vo všetkých oblastiach. Postupne sme si však na režim na štátnej hranici začali zvykať a i keď občasné nepríjemnosti na hranici nám kazili náladu, obojstranné kontakty sa začali opäťovne dostávať do normálu.

1. máj 2004 – vstup do Európskej únie bol určitým zadošťučinením snáh oboch republík SR i ČR o odstránenie izolo-

vanosti našich občanov od ostatnej Európy. Pre nás to znamenalo i skončenie problémov pri bežných nákupoch a dovozoch tovarov z jednej alebo druhej republiky.

Čo je však rozhodujúce, vzájomné kontakty a hľadanie možností, ako poživiňu životné úroveň na oboch stranach hranice vo Vlárskom priesmyku, nás viedli k podpisu „Zmluvy o družbe a spolupráci medzi mestom Brumov-Bylnice a obcou Horné Srnie“. Predmetom zmluvy je vzájomná výmena skúseností z práce zastupiteľských orgánov, vzájomná informovanosť o spoločných potrebách občanov, vzájomná spolupráca pri rozvoji územných celkov, vytváranie nadštandardných prihraničných vzťahov a upevňovanie česko-slovenského spolunažívania. Dnes medzi oboma subjektami vládne opäť čulý ruch po stránke kultúrnej, športovej, spoločenskej i v oblasti rozvoja regiónu.

Prišiel však 21. december 2007. Rušenie hraníc, slobodný pohyb občanov členských krajín EÚ v rámci únie. Vlády oboch krajín sa postarali o oficiálnity navládnej úrovni, a tak na nás – územnú samosprávu – zostalo pripomeneť občanom, že je tu opäť ten deň, kedy ho na pomyselnej čiare štátnej hranice nik nebude kontrolovať, prezeráť mu tašku, či nazerať do kufra auta.

Tá pomyselná čiara tu však bola, je a bude. Strážne hrady a hraničné kamene zachované na oboch stranach hranice potvrdzujú, že každé štátoprávne zriadenie v histórii si svoje územie chránilo.

21. decembra 2007 sme však i vo Vlárskom priesmyku deklarovali snahu občanov oboch republík o rozvoj bez hraníc. Tejto udalosti sa zúčastnili za-

slovenskú stranu tajomníčka Slovensko-českej medzivládnej komisie Ing. Eva Gašparová z MV SR, predsedu Euroregiónu Biele-Biele Karpaty Ing. František Ježík, podpredsedníčka Regiónu Biele Karpaty Dagmar Lišková, predsedu Regionálneho združenia Vlára – Váh Ján Mindár, riaditeľ úradu Trenčianskeho samosprávneho kraja Ing. Dušan Lobotka. Za českú stranu sa aktu zúčastnili senátorka Jana Juřenčáková a námestník hejtmana Zlínskeho kraja MVDr. Stanislav Mišák.

Ako sme sa rozhodli hranicu odstrániť? Za rezkých tónov dychovej hudby Jána Papiernika sme privítali prítomných občanov a oficiálni predstaviteľa, spoločne so starostom Brumova-Bylnice Zdeňkom Blanařom a starostom obce Horné Srnie Ing. Jozefom Kristínom, zhodili symbolickú závoru na zem a následne ju starostovia oboch susedných obcí zahodili ďaleko do poľa. Tento akt symbolizuje skutočnosť, že my na tejto hranici žiadne závory nepotrebuje, že tu žijú občania so svojou samosprávou, ktorá za rozhodujúce považuje blahobyt občana, rozvoj obcí a regiónu. Vo svojich príhovoroch všetci oficiálni hostia vyzdvihli význam udalosti nielen v regionálnom význame, ale i vo vzťahu k Európskej únii. Vyslovili prevedenie, že otvorenie hraníc prinesie ešte viac pracovných príležitostí a príchod ďalších podnikateľských aktivít do oboch krajín.

Všetci prítomní obdržali pamätnú pohľadnicu a mali možnosť dať si ju potvrdiť poslednýkrát pečiatkou od hraničnej polície. Zároveň sa účastníci tohto slávnostného aktu podpisali do pamätnej knihy obce Horné Srnie.

A čo očakávame my od zrušenia hraníc? Predovšetkým rozvoj podnikateľských aktivít na území oboch obcí, pretože podvedome všetci tú blízkosť hraníc vnímali a určitým spôsobom ich jej prítomnosť odradzovala. Jednoduchší pohyb bez obmedzenia, zvýšenie všetkých aktivít s vplyvom na rozvoj životnej úrovne v regióne.

Sme však radi, že výkon činnosti polície v regióne zostal. Treba priznať, že ich prítomnosť v regióne v predchádzajúcim období znamenala skutočnosť, že sa tu mohol cítiť každý bezpečne.

Predsa len jedno obmedzenie vo Vlárskom priesmyku zostane. Naďalej bude po štátnej ceste I/57 vo Vlárskom priesmyku zakázaný prejazd vozidiel s nosnosťou nad 7,5 tony. Túto skutočnosť si musia uvedomiť predovšetkým vodiči kamiónovej dopravy, aby sa vyvarovali zbytočným pokutám. Cieľom tohto obmedzenia je ochrana životného prostredia v CHKO Biele Karpaty.

Ing. Jozef Kristín,
starosta obce Horné Srnie